

(א) לקמן טו. (ב) ע"ש צ"מ  
סד: (ג) סוטה מ"ח,  
(ד) [לקמן טז] (ז) וכן פשטי  
במגני,

תורה אור השלם

1. נשאר בעיר ששמה  
ושאקה יבית שערי:  
ישעיהו כד כ:

הגהות הב"ח

(א) הש"י ד"ה אקילקלמא  
אשפס. י"ב וכן הוא במג'  
דף ט"ז ע"א ובסריט  
דף י"ב ע"א:

גליון הש"ס

גמ' קס"ב בור ברשותו  
חייב. ע"י לקמן דף ט"ז ע"ב  
מוס' ד"ה הי"מ:

מוסף רש"י

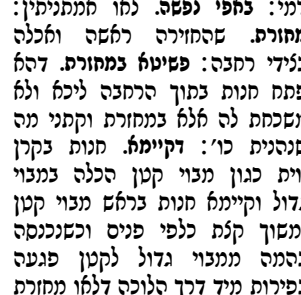
כהדיוט מדעת דמי.  
שהקדש מונח למעול לכל  
הכל ואין מוחה בידו  
ורמנא אמר מלן מנמי  
למעול ורמנא דיע ב"ב  
(סז). וראשי יוכת שער.  
לשון בית השאה מלן יושב  
ומתוך כך שעריס מרקקס  
שם ומנמנן וכותמין את  
שערי (סוטה טח). שד  
הוא ושם שאיה מכתת  
שעריס ויבתי בית שאן.  
אדס דר צבוכה (לקמן טז).  
ביתא מיחבא יתיב. זה  
הדר צבוכה והנהו צבוכה  
זה שהיא מיושב צבוכין.  
ימי. אלו חרס, כל שיהי  
צבוכה שם ומשפין ספקיה  
ממס (סח).

רבינו הגנאל

כהדיוט מדעת דמי, וחייב.  
ובהדיוט שלא מדעת,  
קיימי' לו חצר דלא  
קיימי' לאורא פטור, שני  
ושאיה יוכת שער. השוכר  
בית מראובן ונמצא אותו  
הבית כי לשמעני' הוא,  
משלם הדר בו משלם  
לבעליו, וכן השוכר בית  
מבעלי העיר ומצא  
בעלים משלם הדר ומצאו  
לבעליו. והוא גברא דבנא  
אפדנא אקילקלמא דיתמי  
ואגביה רב נחמן לאפדניה  
מיניה, להשתלם השכירות  
דבנא. לימ' קסבר הדר  
בחצר חבירו בלא דעתו  
צריך להעלות שכר. לא,  
אלא משום דבעיקרא  
קרימנא' הו' יתיב בהווא  
קילקלמא והו' יתיב  
יתמי דבר מוטע, ואמי'  
ליה ר' נחמן ויל פייסינו  
ליתימי. לא אשגח ביה,  
ואגבא לאפדנא מיניה.  
מאני'. מעידי רחבה  
משלמת מה שהיוקה. אמ'  
רב ובמחורת, כגון שיש  
נתיבות פתוחות בצדדין  
שלהשות הרבים ויתיה  
מהלכת ומחורת ראשה  
והוטפת פניה מן הפתחים  
ואוכלת. ושמואל אמ' אפי'  
מחורת פטורה ומשלמת  
מה שהיוקה, היכי משכחת  
לה כגון דשבקה לרחבה  
ואולה וקם בצידו רחבה.  
ואותיב רב נחמן עליה  
דרב ממנני' מפתח החנות  
משלמת מה שנהנת, מאי  
לאו במחורת וקניי מה  
שנהנת אבל מה שהיוקה  
לא, ופיקי, מאני' הנות  
דקיימי' זה פתח החנות  
בקין זוית, כגון שהיה

אין לריך להעלות לו שכר. ועוד אמר אבא מרי דהשוכר בית מראובן כו' ונמלאת בית של שמעון והוא שכרה מראובן מעלה שכר לשמעון: פסטי. כלומר תרתי מילי קאמר דסתין אהדי דהאי דשכר בית שמעון מראובן הוה ליה דר צבזר שמעון שלא מדעת שמעון

וקאמר לריך להעלות לו שכר ורישא קאמר אין לריך: הא דקיימא לאגרא. מעלה שכר לשמעון דהוה ליה זה נהנה זה חסר: הדר צבזר חזירו. דלא קיימא לאגרא שלא מדעת אין לריך להעלות שכר: שגאמר ושאיה יוכת שער. שד ששמו שאיה מכתת שער בית שאן צני אדס דרין צו והלכך זה שעמד צו ההנהו. לישנא אחרינא בית שהוא שאוי ויחד מאין אדס יוכת שער מוסיקין מכתתין אותו: צניסא מייסנא יסיב. בית שהוא מיושב צבוכה צני אדס יתיב ישובו קיים לפי שהדין צבוכו רואין מה שהוא לריך ומתקנין אותו: דקמשהמשט צו. צנל הצית צליצי ומיננא שהיו עליו ומצנו צבוכו זה הלך ודר צו משום שאיה ליכא הואיל ומשתמשין צו משום ציתא מייסנא איכא דלון זה ישוב זה שדר צו יפה עשה והנהו: אקילקלמא. (א) אשפה דממרגימין אקילקלמא מאשפות יריס אציון (טהלים קיג): קרימנא. שם אומה. ל"א קדמונא קדמוניס היו יושבין צו ומעליס שכר לימוניס והוה ליה קיימא לאגרא: אמר רב ונמחורת. ראשה מרחצה לזידה של רחצה ואכלה פירות קמני מתנימין דמשלמת מה שהיוקה אע"ג דכולה קיימא צבוכה: פטורה. הואיל וגוף הבהמה קאי צבוכה דלורחה הוא להחזיר ראשה וכן צבוכה היא: וקמה צליצי רחצה. שאין דרך שוריס ללכת שם הלכך לאו כר"ה דמי: צאפי נפשה. לאו אמתנימין: מחורת. שהחורה ראשה ואכלה צליצי רחצה: פטעה צמחורת. דהא פתח חנות צמוך צבוכה ליכא ולא משכחת לה אלא צמחורת וקמני מה שנהנת כו': דקיימא. חנות צקין זוית כגון מצוי קטן הלה צמצי גדול וקיימא חנות צראש מצוי קטן ומשוך קצת כלפי פניס וכשנכנסה צהמה ממצוי גדול לקטן פגעה בצבוכה מיד דרך הלוכה דלאו מחורת



היא: כ"ע לא פליגי דחייב דלא היה לה להחזיר ראשה ללזיד רחצה: צמקנא מקום. שנסג לתוך שלו וצנה והניח מתקקעו לרה"ר ושטח שם פירות ונכנסה שם צהמה דרך הלוכה ואכלתן: לימא. רב ושמואל צחופר צור צרשותו והפקיר רשותו ולא הפקיר צורו קמפלגי ובפלוגתא דרבי ישמעאל ור"ע דפליגי צה לקמן צפרק שור שנגח את הפרה (דף מט:): דרב צבר חייב משום הכי פטורה הך צהמה דוה ששטח שם פירותיו הוה ליה כמו צור שאס הוחלקה צהן צהמה חייב שהרי הפקיר רשותו הלכך לא היה לו לעשות כן וקיי"ל צהמניח את הכד (לקמן דף ז.) כל המלקטין צרשות הרצים שהיוקו חייבין לשלם וכל הממוקן צהן זכה: ושמואל צבר פטור. הלכך צהמה שאכלתן חייבת שהרי צרשות עשה ורשות הרצים נמי לא היו שאין זה דרך הילוכה: צעלמא צקונטרס וצהמה שאכלה פטורה ורב לטעמיה צפרק המניח (לקמן דף ז:): זכה צין גבושן צין צבצמן ואין לתמוה איך מפתר מפירות פנימיים

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

כ"א.

כהדיוט מדעת דמי. פ"ה דדעת שכינה איכא וקשה דשללא מדעתו לאו דוקא אלא אורחיה דמילתא נקט וה"ה מדעתו אלא נראה כהדיוט מדעת דמי כלומר דדעת שכינה איכא שלא יתנה אדס צנל מעילה: ויהיב' זהו ליתמי דבר מועט.

HebrewBooks.org © Moznani Publishers. No commercial use allowed.

כהדיוט מדעת דמי (א) שלח ליה רבי אבא בר זבדא למרי בר מר בעי מיניה מרב הונא הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר או לא אדהכי נח נפשיה דרב הונא א"ל רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב "אינו צריך להעלות לו שכר והשוכר בית מראובן מעלה שכר לשמעון שמעון מאי עבידתיה הכי קאמר נמצא הבית של שמעון מעלה לו שכר תרתי יהא דקיימא לאגרא הא דלא קיימא לאגרא אתמר נמי א"ר חייא בר אבין אמר רב ואמרי לה אמר ר' חייא בר אבין אמר רב הונא הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר והשוכר בית מבני העיר מעלה שכר לבעלים בעלים מאי עבידתיהו הכי קאמר נמצאו לו בעלים מעלין להן שכר תרתי הא דקיימא לאגרא הא דלא קיימא לאגרא אמר רב סחורה אמר רב הונא אמר רב הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אין צריך להעלות לו שכר משום שגאמר ושאיה יוכת שער (א) אמר מר בר רב אשי לרידי חזי ליה ומננח כי תורא רב יוסף אמר ביתא מיתבא יתיב מאי בינייהו איכא בינייהו דקא משתמש ביה בצייבי ותיבנא: ההוא גברא דבנה אפדנא אקילקלמא דיתמי אנביה רב נחמן לאפדניה מיניה לימא קסבר רב נחמן הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר ההוא מעיקרא קרימנא' הו' דיירי ביה ויהבי להו ליתמי דבר מועט א"ל זיל פייסינהו ליתמי ולא אשגח אנביה רב נחמן לאפדניה מיניה: ביצד משלמת מה שנהנית וכו': אמר רב ובמחורת ושמואל אמר ר' אפילו מחורת נמי פטור ולשמואל היכי משכחת לה דמחייב כגון דשבקתה לרחבה ואולה וקמה בצידו רחבה ואיכא דמתני' להא שמעתא באפי נפשה מחורת רב אמר חייבת ושמואל אמר פטורה ולשמואל משלמת מה שהיוקה היכי משכחת לה דמחייבא כגון דשבקה לרחבה ואולה וקמה בצידו רחבה מתיב רב נחמן בר יצחק מפתח החנות משלמת מה שנהנית היכי משכחת לה פשיטא אין מה שהיוקה לא הוא מותיב לה והוא מפרק לה דקיימא בקרן זוית איכא דאמרי מחורת כולי עלמא לא פליגי דחייבת כי פליגי במקצה מקום מרשותו לרשות הרבים והכי אתמר אמר רב ל"ש אלא מחורת אבל ימקצה מקום מרשותו לרה"ר פטורה ושמואל אמר אפילו מקצה מקום מרשותו לרשות הרבים חייבת לימא בבית רב אמר רב הונא רב דאמר פטור \* קסבר \* בור ברשותו חייב ושמואל דאמר חייב קסבר בור ברשותו חייב פטור לך רב לעולם אימא לך בעלמא

לה כרשות הרצים: מפתח החנות. הן תריסי החנויות כשפותחין אותן ונותנין שם פירות: מה שנהנית. לא רלח להעמיד כגון שפתח החנות צולט לתוך הרחצה ויכולה לאכול צנל חמור דמודה רב דפטור לפי שאין דרך החנות להיות צולט כל כך: דקיימא בקרן זוית. כגון מצוי עקום וכשמנעת לעקמומיתה קודם שפתנה לזד אחר אוכלת מפתח החנות כנגדה צנל חמור וצמוך החנות משלמת מה שהיוקה אע"פ שאוכלת צנל חמור דמנע ממנו הו' וצירושלמי משני הך פירכא דמפתח החנות אליצא דרב כגון שהיה חמור טעון גדייס וצשעת עמידתו פטור לאורחיה ואכלו לפ"ה אחי שפיר דלגבי חמור שאוכל צמחור חשיב קרן ולגבי גדייס דאכלי כי אורחיהו חשיב שן ולפי ר"י צ"ל דכל מה שהגדייס יכולין להגיע ולאכול חשיב רה"ר אפילו לחמור שאין יכול לאכול בלי חמור כי זה דומק לומר דגבי חמור חשיב חצר הניזק ולגבי גדייס שגל צניו חשיב רשות הרצים: כ"ה פליגי במקצה מקום בו. אשגח לתוך שלו והניח מקרקעו לצני רה"ר ולא שהפקיר רשותו דל"כ הו' רה"ר גמור אלא הניח לטעות שם פירותיו אצל כ"ו שאין פירות שם רשות לצני רה"ר להלך שם ומסקינן פלוגתא דרב דלמר דחשיב שן צבוכה אפילו אין יכולין לאכול צנל חמור דלא דמי למחורת צליצי הרחצה דלזיד לזידי הרחצה הס גבוהים ורחצים ומודליס ממנו וחשובים חצר הניזק אצל מקצה מקום שוה הוא לרשות הרצים ושמואל אמר חייבת משום שהפירות מומינן צרשותו והו' חצר הניזק אף על פי שיש רשות לצהמות לדרוס אצלה: דרב סבר בור ברשותו חייב. ולכך פטור לחשיב כמו כורה צור שאס הוחלקה צהמה צחות פירות חייב הלכך כל הקודם זכה כדן תקלה צרשות כדפירש

עין משפט  
נר מצוה

מג א מ"י פ"ג מהלכות  
גולה ואפדה הלכה ט  
טו"ש"ע ח"מ ט' שגב  
ספיק':  
מד ב מ"י פ"ג מהלכות  
גולה ואפדה הלכה ט  
סגמ עשין עג טו"ש"ע  
ח"מ ט' שגב ספיק ט  
טו"ש"ע י':  
מג ג סגמ עשין י':  
מו ד ה מ"י פ"ג מהל'  
מקי ממון הלכה ט  
סגמ עשין סו טו"ש"ע ח"מ  
ט' שלא ספיק ט:  
מו ו טו"ש"ע שס ספיק י':

רבינו הגנאל (המשך)  
רחב הרחבה ו' אמות  
ובמקום אחר ד' אמות  
וראותן ב' אמות פתח  
פתוח לחנות ובה פירות  
הבהמה בדרך הילוכה  
פשהה ואכלה מאותו  
הפתח בלא חזרה והשן  
ברשות הרבי' בלא שנינו  
פטורה. ואשבחן בתלמוד  
ארץ ישר' רב אמ' עקמה  
שנהנת. ויתפזר בשדה  
חמור טעון גדייס ובשעת  
עברתן ששטו צואריהן  
ואכלו מפתח החנות. פי'  
לפי דרכם אכלו הגדייס  
עלמ' לא פליגי דחייב,  
כי פליגי במקצה מקום  
מרשותו ונתן בו פירות  
והניחה הבהמה רשות  
הרבים והלכה לה אל  
הפירות ואכלתם. רב אמ'  
פטור כרשות הרבים הוא  
חשוב ונתן ברשות הרבי'  
לרב ואלו חפר  
(כו) [בור] במקום זה  
שהקצתו ברשות הרבי',  
כגון שהכניס כחלי חצירו  
בפניס והניח מחצירו  
מקום משוה לרשי' הרבי'  
באותו מקום כי כחופר  
הבור שור, חייב בעל  
המקום ההוא שחפר בור  
באותו מקום כי כחופר  
(כו) [בור] ברשות הרבים  
דמו. ושמואל אמ' מקצה  
מקום מרשותו  
לרשי' הרבי' כי האי גוונא  
החפירו  
חייב, שהרי לא הפקירו  
וכחצירו הוא, והשור  
שאלכ פירות באותו מקום  
חייב כי שן ברשי' הניזק  
חייבת. ואמרי' אחי, וכן  
אלו חפר באותו מקום  
הקצה מרשותו ונפל  
שמה שור פטור בעל הבור,  
דיכיל למימר ליה תורך  
ברשותו מאי בעי. ופשטין  
לה לעולם אימא לך